

Tehetséggondozás és pályakövetés, ahogy azt Fülöp Géza látta¹

BARÁTNÉ HAJDU Ágnes

„Ti e szívből nem múltok sohasem”

(Rilke: Szonettek Orpheuszhoz 1. rész 10.)

Fülöp Géza személye a 20. század második felében szervesen összefonódott a magyarországi könyvtárosképzéssel. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának kéziratárában és az Akadémiai Kiadó Lexikon Szerkesztőségében eltöltött hét év után 1961-ben lett az ELTE Könyvtártudományi Tanszékének teljes állású oktatója, majd 1986-ban a tanszék vezetője.¹

A tanszékvezető (1986–1994)

Fülöp Géza tanszékvezetővé történő kinevezése után az őt megelőző időszak változó tanszékvezetői elképzelései és a sajnálatosan gyakran cserélődő vezetői okán kialakult állapot megváltoztatására törekedett, és igyekezett megszilárdítani a szak és a tanszék helyzetét. A körülményeket az évfolyamok létszámának drasztikus csökkenése jellemezte, amely nem az érdeklődés hiányát mutatta; volt időszak, amikor csaknem

olyan magas pontszámmal vették fel a diákokat a könyvtár szakra a túljelentkezők tömegéből, mint a köztudottan magas felvételi ponthatárokat megszabó orvosi egyetemekre. Fülöp Géza a hallgatói létszám emelése érdekében számszerűsített tényekre, hatásvizsgálatokra és a munkaerő-piaci igények felmérésekre támaszkodva végül elérte célját, és a felvételi keretszámok emelkedni kezdtek.

Tanszékvezetői működésének kezdő éve, 1986 nemcsak az ELTE Könyvtártudományi Tanszékén hozott változásokat, hanem a magyar könyvtárügyben is megfigyelhetők voltak a változások jelei: elsősorban az informatika és a számítógépesítés terén, melyet az integrált könyvtári rendszerek belépése fémjelzett. Fülöp Géza a kihívásokat érzékelve a képzési hálóterv átalakítása mellett döntött. Az új tantervet az elméleti és gyakorlati tárgyak arányosabb eloszlása, a gyakorlati munkára való hatékonyabb felké-

szítés, az informatikai ismeretek megjelenése, valamint a művelődés- és olvasásszociológia, valamint a pszichológia oktatóként való visszakerekülése jellemezte. Fülöp Géza az új hálóterv kidolgozásakor és a bevezetést követően is folyamatosan konzultált a könyvtárakban dolgozó, a gyakorlatot jól ismerő szakemberekkel, és az általuk felvetett szempontoknak is igyekezett teret adni a képzésben.

Nyugodtan kijelenthetjük, hogy ebben az időszakban megkezdődött a képzés és a szakma elvárásainak egymáshoz való közelítése. Ennek a szemléletváltásnak a fentiek mellett további bizonyítékai is voltak: például a hallgatók szakmai gyakorlatának szervezése és rendszeres látogatása, melyről Fülöp Géza tanszékvezetői munkái közepette sem mondott le. A gyakorló könyvtárakkal kiépített munka során nemcsak a személyes kapcsolatok erősödtek, hanem maga is széles körű, gyakorlati ismeretekre alapozott tudásra tett szert, melyekkel tovább erősítette a képzést. Nem véletlen, hogy a gyakorló könyvtárak gondolata benne merült fel először, melylyel a gyakorló iskolák mintájára, egy minőségi követelményrendszernek megfelelő, erkölcsileg és anyagilag elismert tevékenység kialakítását célozta meg. Az ötlet azonnal visszhangra talált mind a felsőoktatásban, mind a könyvtárakban. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Képzési és Továbbképzési Bizottsága – eleinte Fülöp Géza, majd *Bényei Miklós* elnöklétével – számos alkalommal felvetette a gyakorló könyvtárak rendszerének kiépítését, de a rendszer gyakorlatba való átültetése a mai napig nem sikerült.

Fülöp Géza 1987-ben a tanszékre hívta *Sebestyén Györgyöt* és e sorok íróját, elindítva a tanszék humánpolitikai erőforrás-bővítési folyamatát is.

Az új hálóterv életbe lépését követően az 1989–1990-es tanévben megindult a könyvtörténeti, könyvmuzeológiai specializáció, és a korábban bevezetett szakmai információs szakot is meghirdették. A képzés és a szakma közelítése jegyében külső szakembereket hívott meg a speciális kollégiumi tárgyak előadására, tovább erősítve a kapcsolatot a valós könyvtári élettel, és lehe-

tőséget teremtve a legtehetségesebb hallgatók számára tanszéken kívüli kutatásokba való bekapcsolódásra, illetve esélyt esetleges későbbi munkáltatásukra.

Fülöp Géza tanszékvezetői megválasztását követően többször megkísérelte a választható szakpárok körének kiszélesítését, ami többféle nézőpontból is értékelhető. Először is felfogható úgy, mint a bemeneti feltételek bővítése, és így az érdeklődők létszámának természetes módon történő emelése. Ennél meghatározóbb volt azonban az a felismerés, hogy a ritkább szakpárosítással – pl. természettudományos tárgyak, idegen nyelvek, ének-zene – rendelkezőkre nagy szükség van a könyvtári élet szinte minden területén, különösen a szaktudományi tájékoztatási, szakreferensi munkakörök színvonalas ellátásában. Ennek kézzelfogható bizonyítékát kaptuk a kiegészítő tagozaton. Az sem volt elhanyagolható, hogy az ilyen szakpárokban tanuló hallgatók számára a végzés után jobb lehetőségek kínálkoztak az elhelyezkedésre, sőt olykor már az egyetemi évek alatt is, s nem mellékes az a termékenyítő hatás sem, amelyet ezek a hallgatók az oktatási-kutatási tevékenységre gyakoroltak.

Fülöp Géza tanszékvezetősége alatt, 1991-ben zajlott le az ELTE Bölcsészettudományi Kar – benne a Könyvtártudományi Tanszék – átköltöztetése a Pesti Barnabás utcából a jelenlegi, Múzeum körüti épületbe. Az új helyen a kedvezőbb adottságok lehetővé tették a tanszéki könyvtár önálló térben való elhelyezését is, amellyel megteremtődött a hallgatók rendszeres könyvtárhasználatának feltétele. A Múzeum körüti épületben az oktatók és hallgatók kiváló körülmények közzé kerültek: alkalom nyílt hallgatói egyesületi és különféle egyéb szakmai rendezvények szervezésére, elmélyült műhelymunka kialakítására, valamint a már régóta aktuális informatikai infrastruktúra bővítésére (melynek eredményeként új számítógépekkel felszerelt, internetkapcsolattal ellátott számítógépes laboratórium épült ki, támogatva a hálótervben jelentős súllyal szereplő informatikai tárgyak oktatását és a tudományos kutatást). Ezt megelőzően természetesen az ELTE egyetemi és főiskolai ka-

rának könyvtártudományi tanszékei Fülöp Géza vezetésével bekapcsolódtak a *Szepesváry Tamás* által kezdeményezett TEMPUS-projektbe.²

A tanszék nyitottabbá válását a külkapcsolatok megélénkülése és kibővülése is jelezte, melynek során a hallgatók és oktatók számára megteremtődtek a szakmai fejlődés és a kapcsolatépítés lehetőségei. Néhány jellemző adat:

- Fülöp Géza részt vett az EUCLID (European Association for Library and Information Education and Research) munkájában, és tanszékvezetősége utolsó szakaszában alelnökének is megválasztották.
- Az EUCLID kezdeményezésére létrejövő BOBCATSSS-konferenciák elindításában is aktív szerepe volt Fülöp Gézának. A projekt sikerét jelzi, hogy a hallgatók által évente szervezett rendezvénysorozat első hat konferenciáját 1993 és 1998 között Budapesten tartották.
- Ugyancsak a hallgatók és oktatók számára teremtett kiváló szakmai tájékoztatói lehetőséget az oslói könyvtárosképző intézettel kiépített partnerkapcsolat. A rendszeressé váló szakmai kirándulások a fejlett skandináv könyvtárügy tanulmányozásán túl felejthetetlen élményeket, barátságokat eredményeztek mindkét ország résztvevői számára.
- A tanszéknek – ugyancsak az Ő kezdeményezésére – Pozsony és Tallinn könyvtárosképző intézményeivel is szoros és gyümölcsöző munkakapcsolata épült ki.
- A külkapcsolatok terén azonban a legemelkedőbb jelentőségű a már említett TEMPUS-pályázat volt.

Könyvtárosképzés

Fülöp Gézának a könyvtárosképzés terén végzett tevékenysége nem korlátozódott csupán az ELTE Könyvtártudományi Tanszékére. Ő mindig rendszerben gondolkodott és vizsgálódásai során a könyvtárosképzés teljes vertikumát tartotta szem előtt.³

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete, majd később az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) közös szervezetének, a Képzési és To-

vábbképzési Bizottságnak – kezdetektől egészen a haláláig – volt az elnöke, és a Művelődési Minisztérium Képzési Szakbizottságának tagjaként kezdeményezte, s maga is részt vett a különböző képzési szintek programjainak kidolgozásában, összehangolásában, valamint az egyes jogszabályok előkészítésében, véleményezésében. A könyvtárügy egyik legtekintélyesebb képviselőjeként természetesen hárult rá a könyvtárosképző tanszékek képviselője és a kultúrpolitika vezetőivel folytatott kapcsolattartás.

Magától értetődött, hogy Fülöp Géza oktatáspolitikai szerepvállalása döntően a felsőoktatásra irányult. Tanszékvezetői tevékenységéhez, valamint tudatos és folyamatos tantervi reformjához illeszkedően az általa kidolgozott elveket országos szinten is képviselte, amiben műveltsége, szakmai tekintélye, valamint lefegyverzően kedves és lovagias személyisége is segítette.

Ő kezdeményezte először a képzőintézmények tanterveinek, tematikáinak összehangolását és egymás folyamatos tájékoztatását, mellyel messze megelőzte a többi felsőoktatási szakok közötti együttműködést. Ennek egyike volt a jászberényi tanácskozás, de a tanszék minden más adandó alkalmat (pl. konferenciák, továbbképzések, OTDK-események, vándorgyűlés stb.) is igyekezett megragadni a megindult párbeszéd folytatására.

Összefogást szorgalmazó fellépéséhez tartozott az is, hogy a vidéki könyvtárosképzés megerősítését is fontosnak tartotta. Ennek szellemében került sor a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskolán a korábban könyvtáros szakkollégiumi formában folyó és 1994-ben főiskolai szintűvé átalakuló könyvtárosképzés segítésére. Az ELTE oktatói közül Fülöp Géza mellett *Szabó Sándor* és jómagam óraadói tevékenysége is hozzájárult, hogy a *Frick Mária* által elindított képzés húsz éven át eredményesen működött, és hozzájárult a déli régió szakember-utánpótlásához. Azonban nemcsak mi segítettünk kollégáinknak az „átoktatással”, hanem a mi számunkra is a barátság felejthetetlen színtereivé lettek ezek az órák és a konzultációk. Fülöp Géza ezen kívül közreműködött a Debreceni Egyetemen megszervezendő informatikus könyvtárosképzés előkészítésében

is, és – már nyugdíjasként – a nyíregyházi főiskola átmeneti nehézségeinek leküzdésében is segített.

A tudós kutató

Fülöp Géza nagyszerű tanár és kiváló oktató volt, amely elmélyülten végzett kutatómunkájának, hatalmas műveltségének, aktív közéleti tevékenységének, emberségének és emberi kvalitásával magyarázható. Tudományos indulásában meghatározó volt *Fülep Lajos* (1885–1970) személye, aki különleges módszereivel, beszélgetéseivel, a csoportos tanítványi sétákkal és találkozásokkal, egymást formáló vitákkal, időnként kemény kritikájával számos kiemelkedő képességű tanítványt, művészt és tudóst nevelt vagy formált (pl. *Csanak Dórát*, *Fülöp Gézát*, *Fodor András*t, *Lator Lászlót*, *Beney Zsuzsát*; *Hernádi Gyulát*, *Tüskés Tibort* stb.).

„Fülöp Géza szakmai pályafutását az Akadémiai Könyvtárban kezdte,⁷⁴ majd 1954-ben az Akadémiai Kiadó Lexikon szerkesztőségébe került. Az első hét év kutatói környezete inspiráló hatással volt rá egész pályafutása alatt. 1959-től félállású adjunktusként dolgozott az ELTE Könyvtár-tudományi Tanszékén, 1961-től véglegesített főállásúként. Kutatási tevékenysége elsősorban a művelődéstörténet, a könyv-, könyvtár- és sajtótörténet, az olvasáskultúra, bibliográfia, irodalomtörténet és a tudományszervezés és oktatáspolitikai kérdéseire irányult.

Szinte valamennyi nagyobb munkája alapművé vált:

– *A magyar olvasóközönség a felvilágosodás idején és a reformkorban*. Bp. Akadémiai Kiadó, 1978. 269 p.
(<http://mek.niif.hu/01600/01608/01608.htm>)

– *Könyvnap, könyvhét, ünnepi könyvhét. 50 esztendő. 1929–1979*. (Szerk. Fülöp Géza) Bp. MKKE, 1979. 561 p.

Tankönyvei közül:

– *A könyvkultúra a könyvnyomtatás kézműipari időszakában. Gutenberg-től a francia forradalomig*. Bp. Tankönyvkiadó, 1980. 131 p.
<http://mek.oszk.hu/01600/01625/01625.htm>

– *A könyv- és könyvtári kultúra a kapitalizmus időszakában, 1789–1917*. 1–2. Bp. Tankönyvkiadó, 1970.

– *Sajtótörténet, sajtóismeret*. Bp. Tankönyvkiadó, 1980. 94 p.

– *Bevezetés az egyetemes sajtótörténetbe*. Bp. Tankönyvkiadó, 1981. 99 p.

– *Olvasók, könyvek, könyvtárak. Művelődéstörténeti olvasókönyv 10–18 éveseknek*. Bp. Magyar Média-pedagógiai Műhely, 1993., 1994. 1–2. köt. 108 p.

<http://mek.niif.hu/01600/01647/01647.htm>

Utolsó könyve, mely az 1993-as MTA doktori értekezésének posztumusz kiadása, az *Olvasási kultúra és könyvkiadás Magyarországon a felvilágosodás idején és a reformkorban, 1772–1848* (249 p.) 2010-ben jelent meg a Hatágú Síp Alapítvány kiadásában.

Diákként, majd később felnőttként is ámulatba ejtettek a játszi könnyedséggel, tökéletes stílusban megírt, soha sem ismétlődő, mindig a saját véleményét tükröző rögtönzött bírálati, ajánlái, kiegészítései. Mind egy-egy műre! Talán furcsának tűnhet ezt az apróságot kiemelni egy tudós esetében, aki számtalan nagyszabású publikációban nyugozta le olvasóit, de ez a könnyedség és rögtönzőkészség a mai napig nagy hatással van rám.

Egy a négyezerből

Hetvenedik születésnapjára készülve említette, hogy tanársága kezdete óta őrzi az évfolyamok, hallgatói csoportok névsorait, és ezeket áttekintve büszkén, ugyanakkor hitetlenkedve mesélte, hogy a negyven év alatt hallgatói száma meghaladta a négyezret!⁵ Ezek a hallgatók mindenütt ott voltak, bármerre is járt az országban, bármely területén is mozgott a kultúrának. Nem léphetünk be úgy egy könyvtár ajtaján egy-egy tanulmányi kirándulás vagy előadás alkalmával, hogy ne mosollyal és szeretettel fogadják. És ő mindenre emlékezett és felidézett néhány együtt megélt pillanatot. Ezek gyakran kapcsolódtak kirándulásokhoz, de a hallgatói élet vagy akár családi események is felelevenedtek ilyenkor.

Szeretve lenni – a tanítványokkal való viszonya

A hallgatókkal való viszonyában meghatározó volt az a kép, melyet mi láthattunk róla a katedrán. A mindig elhivatott, komoly, érdeklődő, az értékeket megbecsülő, segítőkész, figyelmes tanár, aki elsősorban *ember* volt. Ezt megfigyelhettük akkor is, ha egy-egy vasi diák esetleg „könyvtároscsemete”, netán különleges szorgalmú, kiemelkedő képességű, vagy éppen segítségre szoruló tanuló került a csoportba. Vagyis szinte mindenki! Ők különös figyelmet kaptak, és tőlük többet is várt el. *Kuntár Lajos* így ír erről: „*Vas megyében sok egyetemet végzett könyvtáros működik. A tanulmányaik idején valamennyien érezhették Fülöp Géza különönböztető figyelmét és azt a törekvését, hogy a feldolgozandó témákban minél több legyen a helyi, azaz: a vasi.*”⁶

Szülőfaluja, a vasi Hegyhátszentmárton igazi fogalomvá vált számunkra, szimbolizálta a családot, a hűséget, az összetartozás erejét. Hegyhátszentmártonra, Szombathelyre mindig hazajött, mint ahogy hazafele menve gyakran betért a körmendi könyvtárba is meglátogatni a barátokat.

Karriergondozás, pályakövetés

Jellemző volt rá, hogy minden tanítványának segítette állást találni és lehetőség szerint követte, végigkísérte a pályafutásukat, sőt később is támogatta őket. Ez utóbbiban segítségére volt legendás memóriája, illetve mozgékonyága, és a világra való nyitottsága: a kirándulások, az MKE vándorgyűlések, a különféle előadások, a baráti meghívások és egyéb események teremtette alkalmak. Számos telefonhívást, levelet kapott a régi tanítványoktól, akik rendszeresen bekopogtattak a szobájába egy-egy kötetlen beszélgetésre, és munkahelyi vagy magánéleti gondjaikat is megosztották vele, mert tudták, sosem él vissza ezekkel az információkkal. Széles körű kapcsolatainak köszönhetően szinte mindenkin tudott és akart is segíteni.

Tudományos Diákkör

Fülöp Géza tanári munkásságának fontos részét jelentette a tudományos diákköri (TDK) munka támogatása. 1987-ben első feladatomból tőle kaptam a tanszéki TDK újraszervezését, melynek működését mindig figyelemmel kísérte. Maga is igyekezett példát mutatni azzal, hogy több dolgozat témavezetője volt, köztük az első *Pro Scientia* címet elnyert hallgatónak, *Hangodi Ágnes*nek is. A Pedagógia, Pszichológia, Közművelődés és Könyvtártudományi Szekció szakbizottságában 16 éven keresztül vezette az alszekció munkáját, és minden második év tavaszi szünetében komoly alaposággal készült a diákok tudományos dolgozatainak az értékelésére. Ezt úgy tette, hogy közös együttgondolkodást indított el vele; megvalósítandó célokat segített kitűzni, biztatást adott, és arra is figyelt, nehogy megbántsa a gyakran első tudományos dolgozatát készítő hallgatót. De nemcsak a tanulók számára jelentettek felejthetetlen alkalmakat ezek a konferenciák, hanem a könyvtárosképző intézmények oktatóinak is alkalma volt az előadásokon túl egy-egy estét együtt tölteni, egymás munkáját jobban megismerni, barátságokat kötni. Így forrt egygyé személye az OTDK-val, a baráti beszélgetésekkel, a helyszínek közös felderítésével, a tavasszal. A szombathelyi OTDK-n már nem lehetett velünk, de a zárónapon a többi szekció képviselőjével közösen emlékeztünk meg róla. Megható eseménye volt a rendezvénynek, hogy az akkor végzős *Bíbor Máté* *A zirci apátság története* (2001) című dolgozatának témavezetőjeként *Rozsondai Marianne* mellett Fülöp Gézát is megjelölje tisztelete és hálája jeléül.

Közéleti tevékenység

Mint ahogy azt már Fülöp Géza és a könyvtárosképzés kapcsolatánál írtuk, kiemelten fontosnak tartotta, hogy a képzés a munkaerőpiacon elvárt kompetenciákat alakítsa ki a hallgatókban, ezért szoros és folyamatos kapcsolatot tartott fent a munkáltatókkal, könyvtárakkal és könyvtáros kollégákkal a kistelepülésektől a legnagyobb könyvtárakig. Ez a filozófia indította valószínű-

leg arra, hogy számos közéleti szerepet vállalt kutató- és oktatómunkáján kívül.

„Jól ismerte a hazai könyvtárügyi viszonyokat, hiszen a hetvenes években, Kovács Máté OKDT-elnöksége idején hosszabb ideig ellátta az Országos Könyvtárügyi Tanács titkári teendőit is. Pályája során végig jelen volt a szakmai közéletben, a kilencvenes években a Magyar Könyvtárosok Egyesülete alelnöki tisztjét töltötte be. A hazai viszonyok ismerete mellett ugyanakkor átfogó kitekintése volt a külföldi országok könyvtáryére is.”⁷

Szerepvállalásai között kell még megemléznünk, hogy elnöke volt a Kovács Máté Alapítványnak és a Gróf Mikó Imre Alapítvány Kuratóriumának. Mindkét feladatot nagy kedvvel és tervekkel kezdte el.

Visszaemlékezésünkben külön is ki kell emelnünk Fülöp Géza szerepét a Magyar Könyvtárosok Egyesületében; több cikluson keresztül volt az elnökség tagja, három cikluson keresztül alelnöke, és megalakulásától haláláig az MKE és IKSZ közös képzési bizottságának a vezetője. Egyesületi tevékenységének máig ható jelentőségét mutatja, hogy az MKE 2008-ban kiadott tájékoztatója a következőképpen idézi fel alakját: „A Magyar Könyvtárosok Egyesülete büszke a magyar könyvtárügy hagyományaira és tisztelettel tekint a nagy könyvtáros elődökre, mint Szinnyei József-re, Ferenczi Zoltánra, Fitz József-re, Szabó Ervinre, Kóhalmi Bélára, Gulyás Pálra, Varjas Bélára, Domanovszky Ákosra, Kovács Mátéra, Csapody Csabára, Sebestyén Gézára, Sallai Istvánra, Szentmihályi Jánosra, Fülöp Gézára és másokra.”⁸ Kötelességének tartotta, hogy az egyesületi munka értékeit minél szélesebb körben mutassa meg nekünk, diákoknak is. Sokan váltunk így már az egyetem éve alatt az MKE elkötelezett tagjaivá.

A születésnapj kötet

Nem csak az egyesület, mi is büszkék lehettünk arra, hogy ismertük őt. Ez az érzés különösen erősen megmutatkozott, amikor az 1998. március 5-i, hetvenedik születésnapjára készülve, egy tanulmánykötettel terveztük megajándékozni őt.

Az idő rövideje és az anyagiak hiánya miatt úgy döntöttünk, hogy először összegyűjtjük az írásokat, majd az első példányokat bekötve születésnapj ajándékként adjuk át neki. Célunk az örömszerzés és tiszteletadás volt, hogy rohanó, követelményekkel teli, felfokozott életünkben kimutathassuk ragaszkodásunkat és elkötelezettségünket olyan örök emberi értékek iránt, mint a szeretet, a tanáraink és az idősebbek tisztelete, a bölcsesség és elhivatottság, a szülőföldről való kötődés és mindahhoz, amit képviselt. Egy emberként fogtunk össze, mert a rendelkezésre álló idő nagyon rövid volt. Többen csak jelezni tudták tiszteletüket, ill. későbbi tanulmányírási szándékukat, és egyelőre csak jókívánságaikat fogalmazták meg az ünnepelt számára. Gyorsan összeállt a kötet jelentős része, melyet szépen bekötve és a tervezett írásk szerzőinek listáját csatolva, átadtunk a nagy napon. A meglepetés sikerült. A váratlan öröm és meghatottság tapintható volt, amikor kibontotta az ajándékot. Örömmel és sokszor vissza-visszatérve lapozgatta a két kötetet, és elmosolyodott a tervezett írásk szerzőinek listáját böngészve. – „Hát, ő is!” „Valóban ...? Milyen kedves!” – és hasonló mondatok hangzottak el. Újra és újra kezébe vette a tanulmányokat, szinte nem tudott elszakadni tőlük. Láttuk már boldognak, hiszen derűs személyisége a mindennapok apró eseményeinek is tudott örülni, de így és ennyire talán még nem.⁹

A jó barát

Tanítványként, kollégaként megtisztelő volt a barátsága. Számos olyan beszélgetés, séta, vacsora emlékét őrzöm a legkedvesebb emlékeim között, melyek a mai napig meghatározzák az oktatói és emberi hozzáállásomat. Csak csatlakozhatom Szabó Sándorhoz, aki a következőket írta róla: „Állíthatom, hogy Fülöp Géza olyan ember és barát volt, akihez mindig lehetett tanácsért fordulni, s ő bölcsességének köszönhetően mindig tudott eligazítást, ötletet adni. Barátai számára biztos pont volt, akire bármikor számítani lehetett.”¹⁰ Magam nevében mondhatom – bár tudom, hogy nem vagyok egyedül ezzel –,

hogy bármikor, a mai napig is támaszkodhatom útmutatásaira.

Fülöp Géza emberi nagysága

Sok mindent lehetne még felidézni, de amit mindenképpen hangsúlyoznunk kell, az Fülöp Géza emberi nagysága. Ez emelte ki őt és tette különlegessé számunkra, túl a tudósi, tanszék-szervezői, oktatói kvalitásain. Mindannyian ör-zünk valami személyeset róla, ami csak nekünk szólt. Bennünket tett jobbá és nemesebbé.

Mit kaptam tőle én? Példamutatást, hűséget: az apámhoz, az olvasókörökhöz való visszatalálást; az ügy szeretetét, biztatását, megbecsülést, bár-mikor tanácsot (akár szakmait, akár emberit), a bajai estéket... Az ő szeretete sosem volt erő-szakos, tartózkodóan, mint egy igazi apa várta, hogy ha kell, ott legyen és segítsen. Tanácsot adott a tankönyvíráskor és a tanítás kezdetekor. Végig kísérte az életemet.

Oly jó lenne most leülni egy asztal mellé, és hall-gatni még történeteit, anekdotáit a kollégákról, a régmúlt kirándulásokról! Ez már nem adatik meg sosem. Fülöp Géza 1998. június 9-i teme-tésén *Benkő Samu* a következőképpen fejezte be búcsúztatóját az erdélyi magyar kultúra ki-váló ismerőjétől és fáradhatatlan támogatójától a Farkasréti temetőben: „*Fülöp Géza emlékének őrzése valamennyiünknek közös feladata. De minél fiatalabb a hátramaradó, annál több fel-adata lesz az életmű hervadhatatlan üzenetének ébrentartásában.*”¹¹ Vegyük komolyan Benkő Samu üzenetét!

Jegyzetek

1. SZABÓ Sándor: Fülöp Géza, a képzést megújító tanszék-vezető = Könyvtári Figyelő, 18. (54.) évf. 2008. 3. sz. <http://epa.oszk.hu/00100/00143/00068/149.htm> [Letöltés ideje: 2014. jan. 20]
2. Részletesebben lásd SZABÓ Sándor i. m.
3. SZABÓ Sándor i. m. uo.
4. SZELLE Béla: Fülöp Géza (1928–1998). In: Fülöp Géza em-lékkönyv. Szerk. Barátné Hajdu Ágnes. Bp., ELTE Könyvtár-tudományi és Informatikai Tanszék, 1999. 7. p.
5. Az 1959/1960-as tanévtől előbb külső előadóként, majd fél-állású adjunktusként dolgozott az ELTE Bölcsészettudomá-nyi Karának Könyvtártudományi Tanszékén. 1961-ben teljes állású adjunktusi kinevezést kapott.
6. KUNTÁR Lajos: A vasi föld vonzásában. In: Fülöp Géza em-lékkönyv. Szerk. Barátné Hajdu Ágnes. Bp., ELTE Könyvtár-tudományi és Informatikai Tanszék, 1999. 20. p.
7. SZABÓ Sándor i. m.
8. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete. Bp. MKE, 2008. 6 p. Prospektus
9. BARÁTNÉ HAJDU Ágnes: Fülöp Géza (1928–1998) = Könyvtári Levelező/lap, 10. évf. 1998. 6–7. sz. 22–23. p.
10. SZABÓ Sándor: i. m.
11. BENKŐ Samu: Fülöp Géza (1928–1998) = Erdélyi Múzeum, 1998. 1–2. sz. <http://erdelyimuzeumfolyoirat.adatbank.transindex.ro/pdf/012Fulop.pdf> [Letöltés ideje: 2014.01.20]

Beékeztett: 2014. január 27.

Eltiporva – a vészkorszak és az Országos Széchényi Könyvtár

A Holokauszt Emlékév keretében 2014. május 28-án Eltiporva címmel kiállítás nyílt az Országos Széchényi Könyvtárban, amelyen az 1944. évi könyvbetiltásokat, könyv-megsemmisítéseket, valamint a könyvtár kéziratára akkori vezetőjének, Halász Gábornak az életművét és tragikus sorsát mutatja be. A kiállítás megnyitóját a bemutatott események történelmi háttéréről tartott konferencia előzte meg (ld. http://mta.hu/data/cikk/13/43/53/cikk_134353/meghivo_konferencia_Eltiporva_OSzK_20140528.pdf)

A kiállítás megtekinthető 2014. május 28. – július 12. között.

(Nyitva tartás: keddtől szombatig 10 és 18 óra között.)

(Forrás:

<http://www.hdke.hu/programkalauz/szakmai/konferencia/eltiporva-kiallitas-es-konferencia-az-oszk-ban>)